

Metodika nastave računarstva A 4L, Ispit - SEPT1

20.08.2020.

Pročitati sve zadatke **pažljivo** pre rada - sve što nije navedeno ne mora da se implementira!
Napraviti na **Desktop**-u direktorijum sa imenom `mnra_sept1_Ime_Prezime_m1GGXXX` u kome se nalazi vaš projekat.
Koristiti editor po želji (npr. Kate ili Gedit). Sve kodove ostaviti unutar vašeg direktorijuma.
Da bi pokrenuli program, treba da se u terminalu pozicionirate na vaš direktorijum. Recimo da želite da pokrenete program `1.py`, onda treba da ukucate `python 1.py`. Sa naredbom **pwd** mozete da vidite u kom direktorijumu se trenutno nalazite. Sa naredbom **cd imeDirektorijuma** postavljate sa na poddirektorijum imeDirektorijuma. Ako u naredbi **cd** umesto imeDirektorijuma stavite `..` onda se pozicionirate na roditeljski direktorijum. Sa naredbom **ls** mozete da vidite sadržaj direktorijuma na kome se trenutno nalazite. Vreme za rad: **2h. SREĆNO!**

1. Dva minimuma (8p)

Napraviti program koji za dati niz brojeva $a_1, a_2, \dots, a_n$ pronalazi dva najmanja člana niza. Preko standardnog ulaza, korisnik prvo unosi broj elemenata niza n , zatim i elemente niza. Na standardni izlaz ispisati vrednosti dva najmanja člana niza. U slučaju da niz nema barem dva elementa, ispisati odgovarajuću poruku. Voditi računa o složenosti vašeg programa. U slučaju da je složenost vašeg koda nije dobra, možete dobiti najviše 50% poena.

Test primeri

- **Ulaz:**

Unesite n: 4

4 2 3 1

- **Izlaz:**

1 2

- **Ulaz:**

Unesite n: 5

1 2 1 3 1

- **Izlaz:**

1 1

- **Ulaz:**

Unesite n: 1

- **Izlaz:**

Niz mora da ima barem dva elementa.

2. e^x (7p)

Napisati rekurzivnu funkciju koja računa n -tu parcijalnu sumu Tejlorovog reda funkcije e^x .

Tejlorov red: $\sum_{n=0}^{\infty} x^n/n! = e^x$.

n -ta parcijalna suma: $\sum_{i=0}^n x^i/i!$

Korisnik preko standardnog ulaza unosi realan broj x i prirodan broj n . Na standardni izlaz ispisati vrednost n -te parcijalne sume Tejlorovog reda u tački x .

Test primeri:

- Unesite n: 2

Unesite x: 1

Rezultat: 2.5

- Unesite n: 3

Unesite x: 1.5

Rezultat: 4.1875

- Unesite n: 4

Unesite x: -2

Rezultat: 0.3333333

3. Ciklične grupe (8p)

U fajlu algebra.py napraviti klasu *CiklicnaGrupa* sa sledećim metodama:

- `__init__(self, n)`
koji predstavlja konstruktor klase. Klasa sadrži samo jedan atribut n . Ako je $n = 0$, smatrati da formiramo grupu celih brojeva Z . Inače, formiramo grupu Z_n , sa elementima $0, 1, 2, \dots, n - 1$.
- `zbir(self, x, y)`
Ovaj metod vraća zbir elemenata u odgovarajućoj cikličnoj grupi. Ako je $n = 0$, vratiti standardni zbir $x + y$. Inače vratiti $x +_n y$.
- `inverzZaSabiranje(self, x)`
Ako je $n = 0$, vratiti inverz za sabiranje u grupi Z . Inače vratiti inverz za sabiranje po modulu n , tj. y t.d. $x +_n y = 0$.
- `inverzZaMnozenje(self, x)`
Ako je element inverzibilan u cikličnoj grupi, vratiti uređen par $(True, x^{-1})$, gde je x^{-1} , inverz datog elementa x , tj. važi da je $x * x^{-1} = 1$. Ako element nije inverzibilan, vratiti $(False, None)$. U cikličnoj grupi Z , jedini inverzibilni elemneti su 1 i -1 . U cikličnim grupama Z_n jedini inverzibilni elementi su oni elementi x za koje važi da su uzajamno prosti sa n .
- `razlika(self, x, y)`
Ovaj metod vraća razliku elemenata u odgovarajućoj cikličnoj grupi. Ako je $n = 0$, vratiti standardnu razliku $x - y$. Inače vratiti $x -_n y$. *Hint*: razliku možete formirati preko metoda `saberi` i `inverzZaSabiranje`.

U fajlu 3.py koristiti fajl algebra.py kao moduo. Korisnik sa standardnog ulaza unosi broj n . Formirati objekat klase *CiklicnaGrupa* za dato n . Zatim korisnik unosi dva broja x i y . Za unete brojeve izračunati: $x + y$, $x - y$, x^{-1} i y^{-1} , koristeći metode klase *CiklicnaGrupa* i ispisati rezultate na standardni izlaz.

4. Spajanje (7p)

Napraviti program koji naizmenično kopira liniju po liniju dva fajla u treći fajl. Korisnik preko standardnog ulaza unosi imena dva fajla za kopiranje. Rezultat smestiti u fajl `izlaz.txt`. Ako fajlovi nemaju isti broj linija, višak linija većeg fajla prekopirati u rezultujući fajl.

Test primer

ulaz1.txt:

Moja prva linija.
Moja druga linija.
Moja treca linija.

ulaz2.txt:

Linija 1.
Linija 2.
Linija 3.
Linija 4.
Linija 5.

izlaz.txt:

Moja prva linija.
Linija 1.
Moja druga linija.
Linija 2.
Moja treca linija.
Linija 3.
Linija 4.
Linija 5.